

ברש"י שיעקב אע"ה נטל אות וא"ו משמו של אליהו לעירבון שיבוא ויבשר גאולת בניו. נראה הפירוש דהנה ישראל בעצם הם טובים והחטא הוא במקרה כמ"ש 5 ואם תלכו עמי קרי שפירושו שתלכו עמי לפי המקרה ולא לפי עצם מעלת נפשם. כי עצם נפש ישראל אי אפשר להתקלקל. אפי' עושה חטאים. היותר גדולים אעפ"י שחטא ישראל הוא. הא למה זה דומה. לאבן טובה יקרה 10 ומאירה שנפלה לתוך האשפה ונתטפה מאד. אעפ"י בכל מקום שהיא אבן יקרה היא. וכאשר ישטפה וימרוקה וירחצה תשוב להיות מאירה כבתולה. כן היא נפש ישראל. שלאחר

המירוק בעוה"ז או בגיהנם או ע"י גלגול סוף כל סוף. תשוב להאיר ככוכב מזהיר ומאיר. ועתיד לאשתאבא בגופא דמלכא. והנה מי נהר הפוסק אחת לשבע שנים נקראים מים מכזבין. ומובן שאמת היא דבר שאין לו הפסק וחליפין. ומאחר שנשמת ישראל אין לה בעצם שינוי 20 ותמורה. ע"כ היא אמת. והחטא שהוא במקרה הוא איננו באמת. והנה אליהו הוא איש האמת כבמדרש שוח"ט (פ' מ"ג) שלח אורך ואמיתך המה ינחוני. אמיתך הוא אליהו. ואות וא"ו היא אות אמת כבוה"ק (ח"ג ב'). בפסוק ונתתם לי אות אמת. וזהו שנטל עירבון היינו שאליהו יסתכל במדת האמת שלו בעיקר המהות של ישראל וימצא במדת האמת מעלת ישראל ושוב אפי' יהיו ח"ו לפי השקפה ראשונה בלתי ראויים להגאל. יעביר זה מנגד 30 עיניו שזה הוא בלתי אמת ורק במקרה. ובמדת אמת הם ראויים להגאל. ויעורר עליהם המדה ההיא היא מדת האמת. ובאשר אליהו הוא גואל העתיד כל עוד שלא נגאלו ע"י שיעורר עליהם מדת האמת נחשב שלא הגיע אליהו למדת האמת. והנה יעקב הוא אמיתי כמו שנאמר (מיכה ז') תתן אמת ליעקב. והעושה כמעשיהם והבוחר בדרכיהם מתקיים עליו כבמדרש (ב"ר פ' ע"ו). וע"כ כשאליהו יעורר עליהם מדת אמת שוב כמים פנים אל פנים 40 תתעורר גם בלב ישראל מדת האמת. וישליכו איש את אלילי כספו ואת אלילי זהבו. ואו תהי' להם נגיעה בצד מה במדתו של יעקב אבינו ע"ה. וזהו שהשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. ואז מדתו של יעקב 45 תתקיים עליהם. וזהו הפי' שיבוא ויבשר גאולת בניו. היינו שיעשה חיבור ודביקות בינו לבין בניו. ובוזה יהי' נתבשר בגאולת בניו. אמן כ"ר ב"ב:

על גאולת המקלות, תרע"א

ויש לומר נמי שטרם נתגלה מדת האמת מתעוררת ומתחזקת מדת השקר כענין קדוותא דצפרא המוזכר בוהר שקודם שמאיר היום מתגבר החושך. וע"כ קודם מתן תורה 5 ויבוא עמלק. וכן קודם ביאת המשיח יתגבר השקר בעולם. וזה סימן גדול על זמנינו אלה כי קרבה זמן ישועתנו וע"כ מתחזק ומתגבר השקר מאד אפי' בין אנשים שתעודתם להיות מבקשי אמת. וצריך כל איש חיזוק גדול מאד שלא ייתפס בפח השקר כי עת רעה היא. היינו שליטת קליפה זו הנקראת רעה כמ"ש בבוה"ק. וזה נסיון גדול בזמנינו אלה ולא כל אדם זוכה לעמוד בנסיון. והעצה היעוצה לזה להיות תמיד בזכרוננו שניתן נסיון זה לפנינו 10 ובאשר יזכור באותו רגע כי עתה הוא מנוסה בוה נקל לו לעמוד בנסיון.

על גאולת המקלות, תרע"א

וזכרתי את בריתי יעקב. ברש"י בחמשה מקומות נכתב אלי' חסר ויעקב מלא ויבשר גאולת בניו. וכבר אמרנו לפרש היות 5 אות וא"ו הוא אות אמת. ובש"ס ע"ז (ד'): דבשלש השעות הראשונות שהקב"ה יושב ועוסק בתורה דכתיב בה אמת אין הקב"ה עושה לפניו משורת הדין. וע"כ אליהו שמדתו אמת כבמדרש שלח אורך ואמיתך אורך זה 10 מלך המשיח ואמיתך זה אליהו. לא הי' יכול לסבול את היוצא משה"ד וקנא לשמו ית"ש כבמדרש. ובאשר אליהו הוא הגואל שלעתיד אם הי' מביט על ישראל במדת האמת שלו לא הי' אפשר שיגאלו. וזהו שנטל יעקב 15 ממנו האות וא"ו הוא אות אמת היינו שלא יביט בהם במדת האמת אלא לפניו משה"ד עד שיבוא ויבשר גאולת בניו או יהייר לו מדת האמת:

וכעת נראה לי להוסיף בה דברים. דהנה 20 מדת האמת היא דבר שאין לו סוף וגבול והיא בריח התיכון המבריה מן הקצה אל הקצה. וכל מה שלמדורה הנמוכה יקרא אמת כשמגיעין למדרגה גבוהה ממנה עדיין אין זה אמת כידוע לאנשי לבב. וזקני 25 האדומ"ר הגדול זצללה"ה מקצק הגיד שנקודת האמת לא היתה אלא בכ"ג בשעה שנכנס לפני ולפנים ביוה"כ. עכ"ד. ולפי"ז מובן אשר מדת האמת של יעקב ע"ה דכתיב תתן אמת ליעקב לרגלי תוספת מעלה שהי' 30 ליעקב ע"ה על אליהו. היתה מדת אמת של אליהו עדיין לא נחשבת אצלו לאמת. כי לפי עומק המעלה כן היא מדת האמת שלו. וע"כ לפי מהות מדת האמת של אליהו הי' נראים ישראל שעזבו את ברית ה' ואליהו קנא ע"ו. 35 אך לפי מדת אמת של יעקב היינו שבעומק יותר נראה שכל חטא ישראל הוא רק בחיצוניות. אבל בפנימיות ישראל שהיא עצם ישראל אין בהם חטא כי החטא הוא רק במקרה והמקרה לא יתמיד. וע"כ למען 40 לנקותם ולהישירים אין לקנא עליהם ולשפוך עליהם חרון אף. אלא לרחם עליהם ולהאיר עליהם אורות גדולים. ואז ממילא ימצא מין את מינו וניער והפנימיות של ישראל תתגלה ואז ממילא יסתלק החטא מעליהם [ואחד 45 מהחברים נענה אבתראי שבוה יש לפרש מה שמדת אמת היא מדה מי"ג מדות של רחמים. הלוא בש"ס ע"ז שבמדת האמת אין הקב"ה עושה לפניו משה"ד. ולפי האמור הדברים מובנים. ויפה אמר]:

50 ולפי"ז יש לפרש הא דנטל יעקב אות וא"ו שהוא אמת לעירבון. היינו שהגביה את מדת אמת של אליהו למדת אמת שלו. ואז גם אליהו יראה במדת האמת בעומק יותר ויראה אשר באמת ישראל ראויים להגאל 55 ואפי' כשהם בדיטא התחתונה מאד מ"מ עצם נפשות ישראל קדושים וטהורים. וכל הרע הנמצא הוא רק פרי הגלות. וכאשר יגאלו אז יופיע עצם טהרתם. וזהו העירבון שאם לא יביט בהם בעומק כנ"ל אין זה מדת אמת

על גאולת המקלות, תרע"א